

Vážení spoluobčané, milí sousedé,

plesová sezóna je za námi, uvnitř čísla najdete její krátké shrnutí včetně oblíbených fotografií z obecního maškarního bálu. Další tradiční akce se připravují, upoutávky na ně najdete rovněž zde. Obec pořídila novou sekačku s vysokovýšpem, poznáte ji snadno, je velká a modrá. Hasiči si s pomocí dotace převzali nový dopravní automobil. V pátek a v sobotu na konci března proběhla akce „Uklidíme Česko“. Kolik dětí a lidí se zapojilo a kolik nepořádku se kolem Grygova uklidilo, se dozvíte v článku. Děkujeme všem, kdo přišli. Hezké pojednání o místních patřících napsal Radim Himmeler. Kronikář Petr Bundil (opět) v dlouhatánském příspěvku k letošnímu kulatému výročí konce II. světové války píše o tom, jak konec války ovlivnil Grygov. Stavba D55 pokračuje. Pro nás je nejvíce viditelný nedávno položený asfaltový povrch směrem na Týnec, ale nejezděme tam, most se teprve bude betonovat. Konec stavby bude v prosinci. Policie ČR nám oznámila, že nově se o nás stará obvodní oddělení ve Velké Bystřici. A v neposlední řadě nás zlobí někteří majitelé psů, kteří si po svých miláčcích neuklízí hnědé nadržování na veřejném prostranství. Ale nebojte, to zatím nebude řešit policie, zkusíme to my na obecním úřadě. Přeji Vám hezké počtení, veselé Velikonoce a pěkné jaro.

Váš starosta
Tomáš Kubáček

Jarní akce v Grygově

středa 30. dubna
MÁJOVÁ NOC
v sokolské zahradě

čtvrtek 1. května
KRÁLOVSTVÍM NA KOLE
tentokrát z Rokytnice do Majetína

sobota 17. května
**HODOVÁ
HASIČSKÁ DISKOTÉKA**

sobota 31. května
KÁCENÍ MÁJE
v sokolské zahradě

Nové vozidlo pro hasiče

V roce 2024 byla zahájena příprava na pořízení nového dopravního automobilu pro naši jednotku sboru dobrovolných hasičů v Grygově.

V únoru 2025 byl jednotce dodán nový vůz značky Volkswagen Crafter, přestavbou vozidla byla pověřena vybraná firma EMBEFOR z Kuřimi. Vozidlo disponuje osmi místy pro přepravu hasičů a je vybaveno základním vybavením – zdravotnický batoh, hasicí přístroje, vyprošťovací nástroj, sada vysílaček, svítilen aj. Vozidlo bylo pořízeno za cenu necelých 2 200 000 Kč. Vý-

znamnou část nákladů – 90 % pořizovací ceny – pokryla dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), zbývajících 10 % bylo hrazeno z rozpočtu obce.

Automobil bude sloužit především k rychlé a bezpečné přepravě většího počtu hasičů na místo zásahu větších událostí, například při povodních, ale využití najde i při přepravě členů na výcvik, dětí na soutěže a další akce.

Adam Dvorský

Obecní strojový park se rozrostl o další stroj

Zastupitelstvo obce v prosinci schválilo pořízení nové traktorové sekačky ISEKI SXG 327 s vysokovýšpným košem za cenu 689.579,- Kč od firmy KONVIČKA s.r.o.,

Přerov. Mezi hlavní výhody tohoto stroje patří naftový motor s nízkou spotřebou, a hlavně možnost vyspávání posekané trávy z koše přímo do kontejneru s vysokými bočnicemi, koš lze totiž zvednout až do výšky více než dva metry a usnadní to práci. Na stroj lze namontovat také další komunální příslušenství, například zameškávací kartáč, sněhovou radlici nebo sypač. A pro zajímavost zmiňuji, že pro tento traktor i ostatní obecní „sekačky“ máme uzavřenou pojistnou smlouvu pro tzv. povinné ručení. Necht' nám stroj slouží k plné spokojenosti!

-tk-

Policie ČR informuje

Obec Grygov od letošního roku spadá do územní působnosti obvodního oddělení PČR ve Velké Bystřici.

Adresa: Zámecké náměstí 17,
783 53 Velká Bystřice

Telefon: 974 767 771, 601 574 105
nebo 158

E-mail: ol.oo.vbystrice.stsl@pcr.cz

Datová schránka: 6jwhpv6

Vedoucí: npor. Martin Zapletal, DiS.

Úřední hodiny: nepřetržitě

-tk-

Plesová sezóna roztančila naši vesnici

Stejně jako každý rok, i letos se naše obec ponořila do víru plesové sezóny. Taneční parkety ožily smíchem, hudbou a kroky plesových střevců – a že jich nebylo málo! Sezónu jsme začali mysliveckým plesem, který tradičně patří k oblíbeným i díky dobrotám ze zvěřiny. Hrála kapela Fofrovanka z Uničova a na parketu se střídali mladí i ti „zkušenější“. Nechyběla ukázka mysliveckých tradic nebo bohatá tombola kombinující zvěřinové a věcné ceny. Samozřejmě nechyběly speciality v podobě zvěřinových řízků či guláše, které dodaly celému večeru jedinečný ráz.

Pak přišel na řadu hasičský ples a ten byl – jak se sluší a patří – pořádně rozžhavený. O skvělou atmosféru se postarala živá kapela Axel, tombola byla jako vždy velmi bohatá a tanečníci vydrželi na parketu až do ranních hodin.

Rockový ples byl pak naprosto jiná liga. Kožené bundy, kytary řvaly jak se patří a zazněly i legendární songy, bez kterých si rockový ples ani neumíme představit – a parket se otřásal v základech.

A plesovou sezónu zakončil obecní maškarní ples, který se nesl v duchu zábavy a originálních masek. Jedinečně a do detailu promyšlené masky, místní kapela Žízeň byly zárukou jedinečné atmosféry, na kterou budeme ještě dlouho vzpomínat. Děkujeme všem organizátorům, dobrovolníkům i účastníkům, kteří přispěli k tomu, že se letošní plesová sezóna opravdu vydařila. Už teď se těšíme na příští rok – a věříme, že bude stejně veselý a taneční jako ten letošní.

- mř -

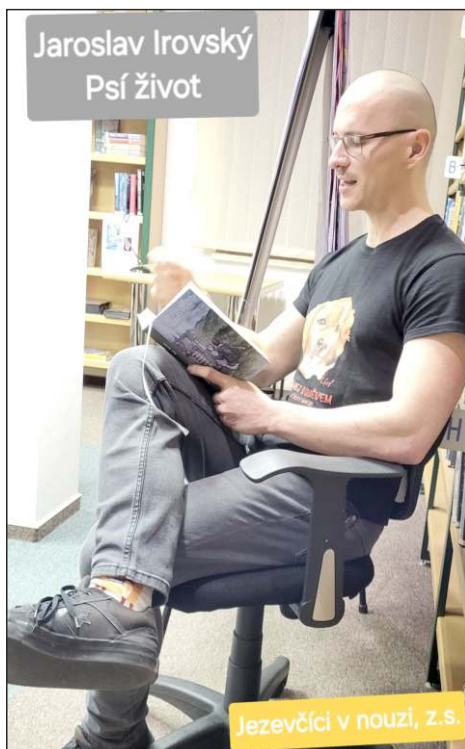

Knihovna Grygov v roce 2025

Nový rok začal v knihovně ve sportovním duchu, když se tým grygovských čtenářů připojil do celostátní švihácké výzvy organizované spolkem Švihaj: Lednová švihácká výzva 2025. Do akce se kromě jednotlivců a rodin zapojila také základní škola, wrestlingový tým a Balet Art Studio. Dohromady jsme naskákali téměř 230 000 přeskoků.

Na konci ledna jsme v rámci autorského čtení přivítali olomouckého spisovatele Jaroslava Irovského, který prodejem svých knih *Psí život I. a II.* finančně podporuje útulek pro staré nebo zraněné pejsky *Jezevčáci v nouzi*, z.s.

V rámci cyklu *Inspirativní žena & Inspirativní muž* jsme v únoru přivítali autorku šperků pro každodenní nošení i slavnostní příležitosti Leonu Korhoňovou, která jako prodejce pravidelně navštěvuje podzimní dýňový jarmark. V březnu nás k cestám do tuzemských i zahraničních hor s malými dětmi inspirovala cestovatelka Marie L. Klementová, alias *Děvče z hor*.

Nejmenší čtenáři s maminkami se v rámci cyklu *Čtyři roční období* sešli k prohlídce knih se zimní tematikou, povozili lva Arnošta a opici Švihandu na bobech a vyrobili si zachumelený strom.

Knihovnu také pravidelně navštěvují děti z grygovské Mateřské a Základní školy. Tentokrát se v rámci březnového Měsíce čtenářů přišli rozloučit se zimou a přivítat jaro.

A na co se můžete těšit? Duben a květen bude opět bohatý na akce. Během prvního dubnového víkendu se uskuteční přespávání s dětmi v rámci *Noci s Andersenem*. Ke konci měsíce bude následovat přespávání dospělých s dalším vzácným hostem – majitelem obchodu s kvalitními potravinami

nami Grunt v Olomouci Davidem Vlkem, který je též autorem dvou vtipných knih. Na květen chystáme přednášku o výživovém poradenství a vyváženém životním stylu. Na akcích si budete moct prohlédnout kuchyňský robot Thermomix a ochutnat dobroty, které dokáže vyrobit. Na letní prázdniny chystám ve spolupráci s Rodinným centrem Grygov třídní příměstský mini-tábor s názvem *Kouzelný svět příběhů pro děti na 1. stupni ZŠ*.

Knihovna průběžně doplňuje knižní fond o novinky na knižním trhu a do svých čteček nebo mobilních telefonů si můžete každý měsíc zcela zdarma stáhnout až tři elektronické knihy nebo audioknihy z platformy Palmknihy. Sledujte facebook Knihovna Grygov a přijďte do knihovny!

Petra Danihelová,
knihovnice

Mateřská škola od zimy do jara

V zimních měsících nás týdenní podtémata provedla světem zimních radovánek, pohádek, povolání a řemesel.

V tomto období proběhl tradiční maškarní rej v jednotlivých třídách, besedy s rodinnými příslušníky a ukázkami jejich povolání. Ve spolupráci se základní školou absolvovali předškoláci několik motivačních návštěv druhé třídy. Každodenní činnosti jsme si v zimním období zpestřili programem rozvíjejícím emoční inteligenci dětí, canisterapií, muzikálem pro děti a projektovým dnem s „Veselou vědou“ zaměřenou na seznámení dětí s elektřinou. V březnu jsme pak navštívili místní knihovnu a zároveň si pro nás připravila paní knihovnice program v mateřské škole „Barvný svět.“ Těší nás i skvělá umístění ve výtvarné soutěži na zámku v Citově, tentokrát na téma „Rybička malička aneb život u rybníka.“ Děti z mateřské školy si onesly z vernisáže ocenění za 1. a 2. místo v kategorii jednotlivců a také několik pěkných umístění ve skupinových kategoriích.

Jarní dny jsme tradičně přivítali vynášením Morany, velkou jarní vycházkou do Strejčkova lomu na koniklece a společným tvořením dětí a rodičů v jednotlivých třídách MŠ.

Dagmar Soušková, učitelka MŠ

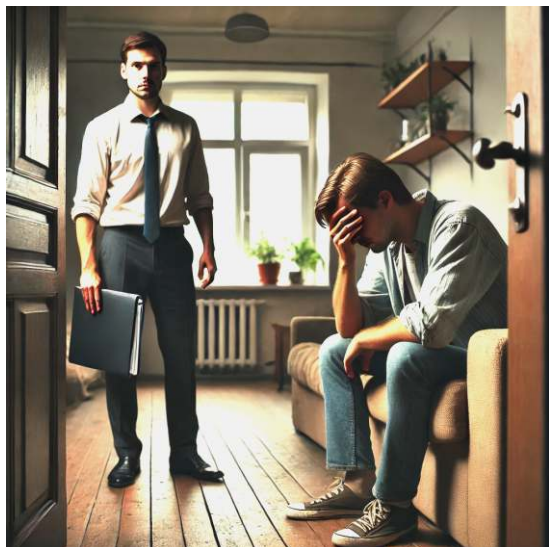
Insolvence v roce 2025: Co to znamená a jak postupovat?

Pokud máte dluhy, které už nezvládáte splácet, nebojte se – nejste v tom sami. Existuje řešení skrze oddlužení. Oddlužení je proces, který vám může pomoci dostat se z dluhové pasti a začít znovu s čistým štítem.

Co je to insolvence?

Insolvence je stav, kdy člověk nebo firma není schopna splácet své dluhy. V České republice existuje zákonný rámec, který umožňuje dlužníkům řešit své finanční problémy prostřednictvím oddlužení (tzv. osobního bankrotu). Tento proces vám může pomoci zbavit se dluhů a začít znovu bez neustálého tlaku věřitelů.

Od 1. října 2024 vstoupila v platnost novela insolvenčního zákona. Jednou z nejzákladnějších změn je zkrácení standardní doby oddlužení z 5 let na 3 roky. Toto opatření umožní dlužníkům rychlejší návrat do běžného ekonomického života, pokud budou schopni po stanovenou dobu plnit podmínky oddlužení.

Kdy byste měli o insolvenční uvažovat?

Pokud máte více dluhů, které dlouhodobě nezvládáte splácet, a vaše finanční situace se nelepší, může být pro vás insolvence vhodným řešením. Návrh na oddlužení lze podat, pokud:

- máte minimálně dva věřitele,
- vaše dluhy jsou po splatnosti déle než 30 dní,
- dluhy nejste schopni hradit běžným způsobem.

Jak probíhá proces oddlužení?

1. Podání návrhu na soud – Návrh na oddlužení se podává krajskému soudu, a to prostřednictvím advokáta, notáře, exekutora nebo akreditované organizace. Jakmile je návrh podán, vaše dluhy se „zmrazí“ a exekutoři vás již nebudou kontaktovat
2. Rozhodnutí soudu – Soud posoudí, zda splňujete podmínky pro oddlužení. Přidělí vám insolvenčního správce, se kterým budete spolupracovat
3. Splácení dluhů – Po schválení oddlužení budete splácet část svých

dluhů podle stanoveného plánu. Zbylé dluhy mohou být po uplynutí 3 let promítnuty

Ještě před podáním návrhu na oddlužení je důležité své závazky zmapovat, zjistit tak celkovou výši dluhů a rozklíčovat jednotlivé věřitele.

Minimální splátka pro oddlužení u jednotlivce zůstává ve výši 2.178,- Kč. Pro manžele je minimální splátka pro oddlužení ve výši 3 267,- Kč. Výši měsíční splátky určuje soud na základě schopností a možností dlužníka splácet, dle jeho měsíčních příjmů.

Co se stane po úspěšném oddlužení?

Po úspěšném ukončení oddlužení budete osvobozeni od zbylých dluhů. Můžete tak začít žít znovu bez finanční zátěže. Je však důležité poučit se z předchozích chyb, varovat se zbytečnému zadlužování a pečlivě plánovat své finance.

Nebojte se požádat o pomoc

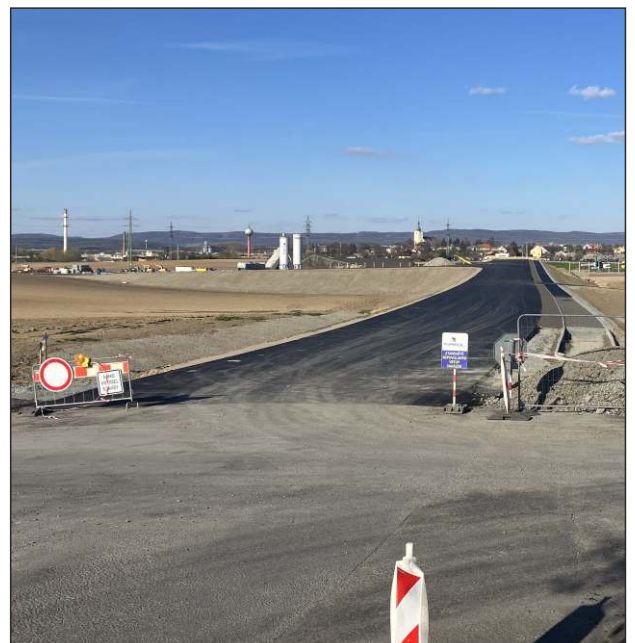
Pokud se nacházíte v obtížné finanční situaci, nebojte se obrátit na odborníky z naší organizace Romodrom o.p.s., kteří vám pomohou zhodnotit nejlepší možnosti řešení. Služba je poskytována bezplatně.

Mgr. Petra Stonišová
vedoucí služby / sociální pracovnice
Tel: +420 778 491 142
Mail: petra.stonisova@romodrom.cz
Kancelář: Riegrova 6, Olomouc 779 00

Co je nového na stavbě D55?

Zakončení budoucí cyklostezky u „domu hrůzy“

Pohled k Velkému Týnci.
Nájezd na most přes dálnici už dostal první vrstvu asfaltu

KRONIKA

Konec 2. světové války v Grygově, aneb „Válka je vůl!“

Proč tento titul, který lehce zavání zlehčováním tématu? Není to až tak. „Válka je vůl“ je název písně z počátku let šedesátých. Jedná se o song, který zpíval Pavel Váně, ze skupiny Synkopy. Má jednoduchý text v rockovém provedení. Starší pamatují. Pár veršů, které vnímavému posluchači říkají hodně a lze si z nich mnoho dovzít. Je o míru a nesmyslnosti válek... Mým záměrem bylo zaujmout čtenáře, i když jsou dnes Synkopy i myšlenky písně skoro zapomenuty.

Z jakého důvodu připomínám motto této písně právě teď? V letošním roce uctíváme všichni konec nejhorší a nejděsivější války v dějinách lidstva. Druhá světová válka... Osmdesáté výročí jejího konce. Historici marně počítají konečný počet lidských obětí této hrůzy. Odhady odborníků vyčíslejí okolo šedesáti milionů mrtvých lidí. Vojáků i civilistů, žen, dětí... Všichni máme možnost získat informace o historických příčinách jejího počátku, které mají kořeny již na konci první světové války. Není důležité, jestli byl konec druhé světové války ustanoven na 9. květen 1945 (v ČSSR do roku 1989, Den osvobození), nebo podepsáním kapitulace oficiálně v Berlíně, dne 8. května 1945, za Německo podepsal polní maršál Wilhelm Keitel, generál admirál Hans-Georg von Friedeburg a generálplukovník Hans Jürgen Stumpff Adolf Hitler byl již po smrti... Je třeba uvést, že první akt kapitulace byl ale podepsán 7. května 1945 v Remeši. Město ve Francii ležící cca 150 km na severovýchod od Paříže. Kapitulasi ze 7. května 1945 podepsali německý generálplukovník Alfred Jodl, zástupci americké armády, Rudé armády a Francie. Na požadavek Sovětského svazu byla kapitulace opakována 8. května 1945 v Berlíně, jak uvedeno výše. Tolik k oficiálním ukončení 2. světové války.

Z těchto uvedených, řekněme velmi stručných údajů, ale katastrofálních, bych se chtěl dobrat k jádru věci, o kterou mi ve stati v podstatě jde. Mám k dispozici Kroniku Grygova, dat uvedených v ní, a taktéž knihu „Kraj, jímž táhla válka“, s podtextem „Děje, události a dokumenty z let 1939 – 1945“. Zpracoval ji Jan Cejl, je to III. vydání, z nakladatelství v Olomouci v červnu 1947. Knihu mám zapůjčenu od Ondřeje Kuchty, bytem Grygov, Blatecká ulice, který ji doslova „zachránil“ ze sběrného dvora v roce 2024 a uchoval ji. Díky jemu za to. Jako třetí historický pramen uvedu publikaci „Grygov 1306 – 2006“, vydanou k sedmistému výročí prvních zmínek o Grygově. Autora informací o 2. světové válce v ní nemohu přesně určit, jako přispěvatele publikace je uvedeno 9 autorů.

Před tím, než budu porovnávat informace

z těchto pramenů, se chci krátce věnovat opět míru... K tomuto zamýšlení mě inspiroval Slavkov, německy Austerlitz a bitva u něj... Krom bojiště, kostela a památní desky na kopci v lokalitě, mě velmi zasáhla osobní návštěva Mohyly míru v okolí obce Prace. Je historicky spojena s bitvou u Slavkova (Francie, Rusko, Rakousko, zima L.P. 1805). Stavba vznikla mezi lety 1910 – 1912. Jedná se opravdu o ojedinělý, neřku-li jediný, památník míru v Evropě. Je výmluvný. Ze všech úhlů pohledu na něj lze vidět různé fáze historického vývoje válek v Evropě té doby, v podobě bojovníků se štíty, označující jejich příslušnost ke svému národu. Uvnitř to na citlivého člověka doslova padne. Krátce uvedu, že se zde v mohyle neustále shromažďují kosterní pozůstatky vojáků (i jejich segmenty) z bitvy, které místní, ať zemědělci nebo běžní občané, nalézají na polích a v běžném terénu. Ještě dnes... Rusové, Francouzi, C. K. Rakušané, vše dohromady, vše na jednom místě, společný hromadný hrob. Poté se relikvie příležitostně ukládají, dle množství náleží, do sarkofágu (hrobu pod ním) uvnitř mohyly. U vstupu do mohyly se nachází vlevo i vpravo u vstupní brány sochy dvou žen. Jednou je „Matka“, druhou „Nevěsta“. Na ty bych chtěl upozornit nejvíce. Z jejich výrazu je patrný smutek, zoufalství, bezvýchodnost, slzy, samota, tváře v dlaních, smrt... Oplakávají své blízké, děti, syny. Silné znázornění hrůz jakékoliv války, opakují jakékoliv války, ať je v současnosti na východě Evropy, válka Izraele a Palestiny, nebo konflikty v Africe a dalších. Válka je válka, ať se nazývá jakkoliv, speciální operace, osvobození Gazy, denacifikace, konec kolonizace. Vždy se ničí, pod „praporem“ různých idejí, lidské životy, majetek, kultura, hospodářství a za vším tím vykukuje „Smrt“, s velkým „S“.

Nyní tedy zpět na startovní čáru. V podstatě k tomu, jakým způsobem a za jakých okolností probíhal konec druhé světové války v Grygově a jeho okolí. O to mi jde. K pochopení tohoto děje je třeba ukázat na události zdánlivě nesouvisející. Jedná se o skutečnosti datované k březnu, dubnu a květnu 1945 na Moravě. Zásadní pro toto tvrzení je Ostravská operace a taktéž dobytí Brna, které bylo vyhlášeno německou armádou jako pevnost. Ostravské operaci velel generál Rudé armády Andrej Ivanovič Jeremenko, velitel 4. ukrajinského frontu. Dobytí pevnosti Brna měl na starosti maršál Rodion Jakovlevič Malinovskij, velitel 2. ukrajinského frontu, téže armády. Pro přechod fronty přes Grygov je důležité načasování a provedení obou válečných akcí. Ostravská operace měla za úkol obsazení

Ostravy a jejího okolí, jako důležitého centra těžkého průmyslu, tehdy vyrábějící pro 3. říši (Drittes Reich). Cílem 2. ukrajinského frontu bylo dobytí Brna a další postup na západ. Brno bylo taktéž sídlem strojírenského průmyslu a již zmíněnou pevností. Ostravská operace se datuje od 10. března 1945 do 5. května 1945. Na této akci se podílely i jednotky 1. čs. armádního sboru. Dobytím a osvobozením města Brna se uvádí datum 26. dubna 1945. Tolik k těmto událostem v datech. Tímto se přibližujeme k historii dění současného okresu Olomouc.

Nyní budu uvádět obecné informace z knihy „Kraj, jímž táhla válka“. Čerpám z dat, necituji. Autor uvádí, mimo jiné, že po dobytí ostravského regionu, se vojska Rudé armády obrátila i směrem na jihozápad a jih území. Jejich cílem se stalo osvobození Frýdku – Místku, Fulneku. Jeremenkova vojska postupovala pohořím Jeseníků a dále na Olomouc. Vzhledem uvedeným datům došlo k situaci, kdy byl očekáván postup fronty z východu na západ (Malinovskij) a němečtí utečenci prchali tímto směrem – na západ. Situace a rychlost postupu fronty a Jeremenkových vojsk směrem z Jeseníků na Šumperk, Uničov a Šternberk, způsobil to, že ústup zbytků německých vojsk a sudetoněmeckého obyvatelstva ze Sudet, se otočil od oblasti Šternberka zpět směrem k Olomouci. Prchající Němci měli za cíl dostat se na území ovládané a dobývané západním spojenci. V tom jim stavěl u nás překážku tok řeky Moravy. Řeka byla překonatelná u nás důležitými mosty mimo město Olomouc. Byly dva. První v Nových Sadech, dnes součást Olomouce (křižovatka na Kožušany, sil. 570), druhý směr Velký Týnec, Grygov, Kožušany (dnes sil. 4353, směr Grygov, Blatec – Kocanda). Oba mosty byly kovové, obloukové konstrukce. Po přechodu utečenců byly německými vojsky mosty zlikvidovány. Při postupu fronty byly oba zničené nahrazeny ženisty Rudé armády a obyvateli z blízkého okolí provizorními, pontonovými mosty (pozn. stejně byl zlikvidován i most přes řeku Moravu mezi Brodkem u Přerova a Dubem nad Moravou). Autor dále zmiňuje pojem „zákopníci“. Byli to mladí muži, povinně nasazení k vytváření obranných opatření, protitankových zákopů a palpostů německé armády, konkrétně k zabránění postupu Rudé armády přes Olomouc, která byla až do 1. května 1945 uváděna jako pevnost německé armády. Nepodařilo se mi dohledat konkrétní lokality těchto opatření, ale měla se nacházet v oblasti Holice a dále na severovýchod Olomouce. Tam byl očekáván útok. Zákopníci měli nárok na strohou

stravu, byli ubytováni v okolí (i v Grygově) a měli dlouhou, neurčenou dobu práce. Historici uvádějí okolo 6000 zákopníků (pozn. zákopníci, dle grygovské kroniky, ukončili činnost v březnu 1945 a byli rozpuštěni). Útok k osvobození Olomouce byl očekáván více z východu. Došlo ale ke změně situace, výše uvedené, kdy k osvobození Olomouce došlo ve směru od Šternberka. To je důležitá informace. Olomouc byla osvobozena z 8. na 9. května 1945.

Co zmiňuje dále k válečným událostem v Grygově blíže kniha „Kraj, jímž táhla válka?“ Budou uvedeny i citace. Je zajímavé, že popis událostí v obcích, uvedených v knize, je uváděn v první osobě čísla jednotného a množného. Může to znamenat, že autor knihy sesbíral poznatky od pamětníků událostí tak, jak je sami sepsali, prožívali a bez významné korektury je ve své knize uvedl a zaznamenal. Nepodařilo se mi dohledat, kdo byl autorem popisu válečných událostí v Grygově. Opět tedy podrobněji. Je uvedeno, že v Grygově se vyvíjelo podzemní hnutí již od počátku okupace. Spočívala v naslouchání zahraničnímu rozhlasu a šířením zpráv z něho. Autor zmiňuje J. Kroutila a jeho dům byl jmenován jako „Pevnost č. 216“. Dále zmiňuje zatčení Ludvíka Franka a Glaudra (pouze příjmení) Gestapem a jejich následnou popravu. Je uvedeno, že několik grygovských lidí spolupracovalo s Gestapem (pozn. Gestapo – zkratka Geheime Staatspolizei, česky „tajná státní policie“, tehdy se sídlem v Olomouci, nynější adresa tř. 17. listopadu 44, a adresa Okresního státního zastupitelství, nachází se tam dnes pamětní deska). Jako „rušné“ místo je v knize uvedena oblast na Horkách, s nejvyšší pravděpodobností čp. 96. Měla tam fungovat i „černá vysílačka“. Zmiňováno je jméno Aloise Zapletala a JURY Honzáka Zapletala. Když hrozilo jejich prozrazení, tak, dle autora, „rychle zmizeli a s nimi i vysílačka“. Autor uvádí i činnost blíže nejmenované partyzánské skupiny, která prováděla od 25. dubna 1945 sabotážní činnost ve formě umísťování skleněných střepů, hřebů, ostnatých drátů na silnici „k ničení pneumatik německých vojenských aut“. Je uvedeno dále, že k těmto akcím docházelo i na vzdálenějších křižovatkách, kde byl čilejší pohyb německých vojsk. Blížší určení pozemních komunikací, kde mělo k této činnosti docházet, není uvedeno. K 1. květnu 1945 uvádí autor, že výpravčí A. Novák z železniční stanice v Grygově vzkázal, aby se občané dostavili na nádraží, že za chvíli tam přijede zvláštní vlak s Národním výborem Přerova a že je konec války. Vlak skutečně přijel, občané ho měli vítat provoláváním slávy Československu a prezidentu Benešovi. Jednalo se ale o radost předčasnou. Na stanici měla sídlit, dle autora, i jednotka

německého „folkšturm“ (pozn. Volksturm, zřízen A. Hitlerem v září 1944, tvořen muži od 16 do 60 let věku, podřízen SS - zkratka Schutzstaffel - Ochrané oddíly). Dále je uvedeno, že někteří občané neopatrně stříleli na projíždějící německé vojenské transporty na železnici, což mohlo mít za následek vypálení obce a postřílení všech mužů. Datum této akce není uvedeno, dovozují období od 1. května do 6. května 1945. Cituji z knihy: „Je zásluhou pp. Frýborta, por. Kroutila a jiných, že navázali jednání o složení zbraní a že se jim obratným manévrem podařilo zajistit grygovským občanům beztrčnost“. Konec citátu. Autor dále uvádí, že členové podzemní organizace se po akci ukryli do lesů a dále pokračovali v sabotážní činnosti spočívající v přestřihování telefonních kabelů, přepadávání německých vojáků a vyhazování kolejí dráhy. Je uvedeno, že výpravčí Novák způsobil uměle nehodu na trati, která způsobila „najeť dvou vlaků na sebe, bylo rozbito 10 vagonů a trať byla definitivně zatarasena“. Ze záznamů v knize vyplývá dále, že na území Grygova, okolo 1. května 1945, prováděla činnost partyzánská skupina. Je uvedeno jméno Františka Vašíčka, Emila Hobzy, Martina Popelky, Jar. Paseky, Lad. Lovečka, Voj. Křížka, Jar. Jurečky, Fr. Simončiče, Vlad. Jurečky, Oldřicha Jurečky, a Ant. Šrámka, všichni, dle autora z Grygova. Dodává ještě Jar. Běhala, Emila Horáka a Ant. Doupala, taktéž z Grygova. Křestní jména uvádím ve zkratkách, dle knihy. Autor dále uvádí obsazení nádraží, pošty a vjezdy do obce, touto skupinou, po odzbrojení 53 německých vojáků. Je uvedena taktéž přestřelka mezi partyzány a německými vojáky, po které byl zmíněn ústup do lesů a skal a zranění Lad. Lovečka do pravé ruky. Ošetřen měl být lékařem z Brodku u Přerova dr. Slaměnímem.

Co vypovídají zápisky grygovské kroniky k tomuto období. Jeden z posledních zápisů kroniky uvádí, že dne 15. března 1939 byl zřízen Protektorát Čechy a Morava a připojen k Německé říši... Z uvedených dat dále vyplývá, že zápisy byly ukončeny v roce 1940 a kronika byla, z moci úřední nacistického Německa, odevzdána na protektorátní Okresní hejtmánství v Olomouci. Kronikářem byl tehdy František Malý, jeho bližší data mi nejsou známa. Zpět do Grygova byla kronika vrácena až v roce 1965. Do té doby nebyly do kroniky učiněny žádné zápisy. Dodatečně byla kronika doplněna daty z let 1940 až 1964 kronikářem Zdeňkem Košackým, bytem Grygov čp. 142. Ten popsal i dění v Grygově a okolí v období konce 2. světové války. Ze zapsaných dat v kronice nejprve uvádím, že Grygov nesl zpočátku název Grügau, později Königswald. Na obecním úřadě Grygov tehdy „vládl“ (dle kronikáře), tajemník Franz Otzenaschek, dřívější rot-

mistr Československé armády – František Očenášek. On a jeho žena byli po válce označeni za kolaboranty a odsunuti do Německa. Jejich dům, dnešní budova pošty čp. 119, byl tehdy znárodněn. Kronikář uvádí dále, že vojska Rudé armády dosáhla od jihu dne 1. května 1945 Kojetína. Ze záznamů dále vyplývá, že dne 1. května 1945 vyjela z Přerova lokomotiva ozdobena vlajkami Československa a Sovětského svazu ve směru na Olomouc. Lidé, i grygovští, tehdy vnímali událost jako konec války. Mimo kroniku uvádím, že se to dělo v souvislosti s Přerovským povstáním, které vypuklo téhož dne. Přerovské povstání, dnes opomíjené, bylo předčasné, bylo povolávanými posilami německé armády velmi krvavě potlačeno. Lokomotiva byla zastavena v Olomouci, tím celá akce skončila. Zpět do grygovské kroniky. Následkem těchto událostí v Grygově bylo, že dvojce mladíků, vybavena přílbami a puškami se jala střezit vjezd do Grygova. Dnešní ulice Týnecká v okolí domu čp. 144. V té době přijížděla od Olomouce kolona (pozn. nejspíše ustupujících) vojenských vozidel a tanků německé armády, která mezi Vsiškem a Krčmaní zastavila. V té době přijížděla od Blatce německá štábní vozidla, jejichž velitel, po jejich spatření, dal rozkaz na ty dva mladíky střílet. Jeden byl zraněn, ale podařilo se jim uniknout. Bez dalšího konfliktu skončil. Kronikář uvádí, že osvobození Grygova přišlo v noci z 8. na 9. května 1945. Před tím, asi po celý týden, projížděla Grygovem, ve dvou proudech, kolona prchajících od Velké Bystřice, přes Velký Týnec, Grygov na Blatec a dále na Konici. Kolonu tvořily zbytky německé armády, nákladní automobily, civilisté ze severu Moravy, povozy tažené zvířaty, hospodářský dobytek... Cituji kronikáře: „Jednalo se o zmatený, zoufalý útěk. Transport se zastavil jen někdy, na chvíli, když se polámal vůz, padl kůň nebo došel benzín“. Ty kolony byly dlouhé několik kilometrů... Ze záznamů dále vyplývá, že 8. května 1945 utíkaly obcí již jen poslední zbytky fašistických vojsk, civilisté jen ojedinelé. Kronikář popsal dále střelbu z „Kaťuší“, či „Stalinových varhan“. Dodávám, že se jednalo o ruské raketomety BM různých ráží k ničení plošných cílů (pozn. pravděpodobně ráže 82 mm, nebo 132 mm). Střelba měla na Grygov přicházet od obce Krčmaň. Snad z jejího jižního okraje, při vstupu do Krčmaně od Olomouce, nynější silnice č. 55 do obce vpravo v terénu. Informaci nemohu nijak jinak potvrdit, než ze sdělení potomka pamětníků z Krčmaně. V tomto případě se jednalo, dle kronikáře, o salvo raketometů, které zasáhly 4 objekty v Grygově, tehdy čp. 17, 56 a 70, čtvrtým objektem měl být dům Cyrila Strnada bez udání čísla popisného. Kronikář uvádí i dvě oběti Arnošta Zapletala Jana Bundila. Třetím zdrojem informací je již uvedená

publikace „Grygov 1306 – 2006“. Ve stati o průběhu 2. světové války uvádí zpočátku autor, že situace v Grygově se nelišila nijak od okolních obcí. Je tedy zřejmé, že občané vnímali negativně vznik protektorátu. Nic proti tomuto ale nemohli dělat. Uvádí dále, že obec byla povinna v roce 1938 přijmout uprchlíky ze sudetských oblastí v rozsahu třech osob na 100 obyvatel. V roce 1939 bylo v Grygově potvrzeno dalších 25 uprchlíků z pohraničí. Je uvedeno dále, že grygovští muži nemuseli na frontu, pouze přibývalo těch, kteří byli nasazeni na nucené práce do Německa. Uvádím poznámku. Nucené práce byly nařizovány pod hlavičkou „Organizace Todt“ německy „Organisation Todt“. Měla za úkol výstavbu vojenských strategických objektů na území Třetí říše. Založena byla v roce 1938, zakladatelem Fritzem Todtem, po jeho smrti převzal její vedení dvorní architekt Adolfa Hitlera Albert Speer. Češi nazývali nucené práce jako „totální nasazení“ nebo zkráceně „totání“. Konec poznámky. Bylo zmíněno jméno občana Grygova Vladimíra Rakušana, který v průběhu nasazení zahynul. Je uvedeno dále, že odešel do zahraničí bojovat proti fašistům František Valenta, Grygov 96 (Horka), který padl u Sokolova. Je po něm dnes pojmenována ulice rtm. Valenty. Zmíněna jsou dále jména Vlastimila Slezáka a Miloslava Grégra, jimž se útek do zahraničí nezdařil a byli vězněni až do konce války. Za zmínku stojí i uvedení jmen Josefa Novotného, Grygov 102, Julie Zábranské, Grygov 203, manželů Zapletalových a jejich syna Václava, bez uvedení bydliště, a Jana Glaudera, Grygov 167. Posledně jmenovaný měl být dozorcem ve věznici v Olomouci a po 15. březnu 1939 byl, v souvislosti s uvězněním „henleinovců“, deportován do Brna, dále do Osvětimi, kde zemřel krátce po příjezdu... Válečné dny hodnotí autor jako běžné hospodářství podřízené válce. Konaly se sbírky potravin, barevných kovů, bylin a podobně. Autor zmiňuje dále tajemníka obce, tím byl Franz Otzenaschek, invalida ne vlastní vinou. Po okupaci se přihlásil k německé národnosti a po skončení války byl, jako kolaborant, odsunut do Německa. Jako první signál konce 2. světové války uvádí autor přelety bombardovacích svazů, zvláště pak leteckou bitvu svedenou na území Moravy 17. prosince 1944. V blízkosti Grygova v lese Království dopadl sestřelený letoun Luftwafe Focke Wulf 192 A (pozn. ve skutečnosti Focke Wulf 190 A). Uvádím, že místo dopadu stroje je dohledatelné v Království i dnes. Vrak byl vyzvednut na podzim roku 1999. Zbyla po něm jáma, kde lze dohledat i drobné kovové úlomky jeho draku a zápch po ropných olejích... Pilot se zachránil seskokem. Jako jeden z počátků konce války uvádí autor datum 23. března 1945, kdy byl zapálen dům Vladimíra Složila (čp. neuvedeno) střelami z letadla Rudé ar-

mády. Za zmínku stojí i informace o obranných pracích v okolí města Olomouce. Byli nasazení zákopníci převážně, dle autora, z Prahy a Časlavska. Bydleli v objektu školy, kde je poté v únoru 1945 vystřídali němečtí zákopníci. Ti čeští bydleli následně v soukromí a koncem dubna 1945 se „rozutekli“. Autor uvádí dále jméno „Jury“ Sosnara. Měl být kontroverzní postavou dění konce války. 9. května 1945, kdy byl ustanoven Revoluční národní výbor na schůzi řízené tímto mužem. Krátce po osvobození mělo být „vybubnováno“ Jurou Sosnarem svolání „táboru lidu“, kterým měl být, jako zrádce, označen přednosta stanice Jan Filistein, jako zrádce a udavač, jehož proviněním mělo být to, že nesouhlasil 1. května 1945 s vyvěšením československých vlajek na budovu nádraží v Grygově, při průjezdu vlaku z Přerova, předčasně ohlašujícím konec války. Dále z tohoto dění vyplývá vydání čtyř retribučních dekretů. Jednalo se o konfiskaci majetku a postizích těch, kteří byli označeni jako další kolaboranti. Za zmínku stojí i železniční trať a naše grygovské nádraží. Přednostou byl, jak výše uvedeno, Jan Filistein, výpravčím byl A. Novák. Grygov se nachází mezi dvěma důležitými železničními uzly Přerov a Olomouc. Trať byla a je dvoukolejná. Je uvedeno, že v období konce války sloužila jedna kolej jako odstavná a řada vagonů a souprav stála od Olomouce až po Grygov. Na těchto odstavných vlcích měla být prováděna sabotážní činnost. Autor dále uvádí, že baterie německého dělostřelectva stála u školy, další u nádraží a třetí „před obcí v zahradách“. Byly zřízeny pro obranu ustupujících německých vojsk a obyvatel Sudet. Je uvedeno následně, že dne 8. května 1945 odpoledne se ozývaly výstřely a dopady ruských Katuší. Měly způsobit šest požárů. Jednalo se o domy Cyrila Strnada, Smutného domek, Josefa Dosoudila, Rudolfa Bundila a Jana a Arnošta Zapletala. Bez uvedení čísel popisných. Poslední dva muži, měli být zasaženi střepinami z granátů a zabití. Je uvedeno, že ruské dělostřelectvo ostřelovalo prchající německou armádu tak, že granáty dopadaly i na vesnici. Dne 8. května 1945 před půlnocí dorazily do Grygova oddíly Rudé armády. Autor se obrací ve svých vzpomínkách vícekrát na informace ze „Školní kroniky“, o té nemám informací. Existuje-li, mohla by být zajímavým zdrojem historických informací. Autor článku z knihy „Grygov 1306 – 2006“ se zmiňuje i o události střelby u domu č. 144, kde skupina mužů, nijak spolehlivě nedoložena, která odzbrojila před tím jednotku německých vojáků, čekala u již zmíněného domu č. 144. Jeden z nich měl střílet na postupující kolonu německého vojska. Při ústupu skupiny byl raněn jeden její člen Ladislav Loveček. Skupina poté měla utéct a skrýt se v lesích a lomu. Z tex-

tu vyplývá dále, že nastalo vyšetřování ze strany Němců, kde Franz Otzenaschek, jako představitel, tajemník obce, neoznačil střelce, aktéry, jako občany Grygova. Nemalou kladnou roli měl hrát v tomto incidentu tehdy i učitel grygovské školy František Frýbort.

Pokusím se následně o rozbor třech historických zdrojů, které jsem měl k dispozici. Žádný z nich nelze nijakým způsobem negativně soudit vzhledem k datu jejich vzniku, co se týče věrohodnosti. Autoři dění popisovali tak, jak je pociťovali a prožívali vlivem poválečné euforie nebo svých paměťových vjemů. Vše myslím v dobrém. Dík za to. První zdroj vznikl těsně po válce, druhý v období roku 1965 a třetí v novém miléniu, v období okolo roku 2006. Pojdme tedy porovnat údaje z jednotlivých pramenů informací. Je nepochybná existence tehdejšího obecního tajemníka Königswaldu Franze Otzenaschka, odsunutého po skončení války s rodinou do Německa. Jeho příjmení je v publikacích uváděno i jako Otschenaschek, ale zcela jistě se jedná o tutéž osobu. Těch odsunutých mělo být v počtu 15 případů domnělých nebo faktických. Lze připustit i zranění Ladislava Lovečka při přestřelce s německými jednotkami v Grygově. Zcela jistě byla v Grygově potvrzena přítomnost zákopníků budujících obranná opatření německé armády v Olomouci. Pohyb kolon prchajících zbytků německé armády a obyvatel Sudet jednoznačně probíhal. Jejich mnohadenní ústup byl doprovázen útoky letadel Rudé armády na tyto kolony. Přechod východní fronty přes okres Olomouc, probíhající od Šternberka a taktéž od Hrubého Jeseníku, přešel přes Grygov od Velkého Týnce a Krčmaně, taktéž ze směru od Kojetína. To naznačuje bezvýchodnost situace utečenců a nebezpečí „kleští“, které byly jednou z vojenských taktik Rudé armády. Je zřejmé, že Grygov byl při tomto manévru ostřelován ruským dělostřelectvem na cíle prchajících kolon, nádraží a pravděpodobných palpostů německé armády. Některé z dělostřeleckých granátů dopadly i do obce. Ostřelování prchajících Němců mělo za důsledek i dopad ruských Katuší odpálených z katastru Krčmaně na obytné domy Grygova. Povstání v Přerově, ze dne 1. května 1945, mělo nepochybný vliv na dění v Grygově, od průjezdu vlaku „svobody“ (lokomotiva a jeden vagon) grygovským nádražím, až po ozbrojené události po něm. Je zřejmé, že při nich došlo ke zranění již uvedeného Ladislava Lovečka. Lze ale rozporovat rozsah a počet ozbrojenců tohoto konfliktu. Prameny je doložen útek partyzánů do lesů a lomů v Grygově, kde se měli skrývat až do opravdového ukončení války. Uvedený ozbrojený konflikt měl za následek šetření a přísné řízení tehdejších říšských válečných úřadů s orgány obce, kdy je třeba uvést diplomatické

vedení věci kontroverzním tajemníkem Franzem Otzenaschkem (pravděpodobně). Velmi důležitou roli v urovnání vážného deliktu měl i již zmíněný pedagog grygovské školy František Frýbort. Jejich součinností nejspíše došlo k tomu, že jako partyzány neoznačili občany Grygova. Kdyby došlo ke zjištění totožnosti partyzánů, tak by zde nastala možnost vrážedných čistek v Grygově, které by byly srovnatelné s událostmi v Ležácích, Lidicích, Javoříčku a v našem regionu v Zákřově u Tršic. Zákřov leží vzdušnou čarou cca 10 kilometrů východně od Grygova. Zákřovský masakr, dnes málo připomínaný, se odehrál 18. až 20. dubna 1945. Obec byla obklíčena a prohledávána smíšenou jednotkou gestapáků a praporu vlasovců, historické prameny uvádějí i ruské kozáky (pravděpodobně ROA – Ruská osvobozená armáda). Podstatné je, že se jednalo o jednotky spolupracující s fašisty. Důvodem bylo podezření, že občané Zákřova podporovali partyzány. Některé domy obce byly zapáleny, občané vyhnáni a tříděni. Muži ve věku 16 až 45 let věku byli zajati, krutě vyslýcháni, fyzicky mučeni. Poté bylo 19 z nich zahráno do objektu lesní boudy, či stodoly, kde byli, již zdemolováni, političtí hořlaviny, uzavřeni a zaživa požárem objektu upáleni... V obci existuje památník „Zákřovský žalov“. Takto kruté následky mohly nastat i v Grygově... Za informace děkuji, mimo jiné, i svému bývalému kolegovi Josefu Kučerovi z Tršic, dnes důchodce. Dále tedy. Nepochybné jsou i lidské válečné oběti grygovských občanů v koncentračních táborech, na frontě nebo přímo v Grygově koncem války. Dovoditelná je taktéž likvidace mostů přes řeku Moravu na třech již zmíněných místech po úprku Němců. Tedy Brodek u Přerova – Dub nad Moravou, Grygov – Blatec a Novosady – Kožušany. Jejich destrukce měla zpomalit postup Rudé armády v pronásledování již zdemolovaných zbytků německých vojsk a prchajícího obyvatelstva Sudet. Byl jednoznačný zájem Němců dostat se do zajetí spojenců západní fronty. V případě zajetí ruských vojsk by je čekala deportace, dlouholeté věznění a pravděpodobná smrt v gulazích severních oblastí Sovětského svazu a Sibíře. V dodatku odstavce musím uvést jméno „Jury“ nebo „Juraje“ Sosnara, který měl být blíže neurčeným partyzánem z Olomouce. Těsně po válce měl řídit Revoluční národní výbor v Grygově, podílet se na svolání „táboru lidu“. Dále měl mít vliv na označení zrádců, kolaborantů a vydání retribučních dekretů o konfiskaci jejich majetku a dalších postizích. Nepodařilo se mi zjistit další informace o tomto, řekl bych dnes, z mého pohledu, tajemného muže.

Shrnutím těchto dostupných grygovských událostí a dění v okolí Olomouce koncem

Mohyla míru, kopec Prace, Morava. V průčelí plačící „Matka“ a „Nevěsta“.

války, mám za to, že „náš Grygov“ přešla válečná fronta, na tehdejší situaci, velmi příznivě. Nebagatelizuji tento stav, snažím se vrátit do prožitků tehdejších lidí, občanů... Muselo to mít pro ně silně stresující zážitky. Bezvýchodnost situace, absolutní nedůvěra k dění v okolí, skrývání před dělostřelbou, vojskem z jedné i druhé strany, ve sklepích, krytech a zoufalství... ohromný strach z toho, co bude zítra, pozitíř, přežití, nepřežití, smrt... Budme rádi, že většina z nás není pamětníky těchto hrůzných událostí. Pozorně ale vnímejme a naslouchejme vzpomínkám dosud žijících svědků, prožitkům svých rodičů a paměti prarodičů, kteří prožili toto peklo, jako dospělí nebo jako děti. Jiné obce, zvláště pak na severu a severozápadě od Olomouce, v Olomouci samotné, takové „šťěstí“ neměli. Tam si přechod fronty vyžádal více obětí, jak vojáků z obou stran, tak civilního obyvatelstva. Obrana německé armády v této oblasti byla, řekněme ještě houževnatější, podporována posledními zbytky německé pancéřové techniky a válkována protivníkem, což mělo za důsledek i již zmíněné oběti na civilním obyvatelstvu v tomto teritoriu. Tato data by byla námětem na

další rozbor dění konce války a pojednání o něm, což není cílem mé snahy o popis událostí v Grygově v uvedeném období. Na úplný závěr bych chtěl uvést opět počáteční motto: „Válka je vůl“, dodávám, že kdo ji chce je taktéž... A trochu filozofie z jednoho staršího francouzského filmu: „Válka je o tom, že po sobě střílejí lidé, kteří se neznají... pro ty, kteří se znají, ale po sobě nestřílejí...“

Úplným závěrem doporučuji Mohylu míru navštívit, chvíli postát, zamyslet se nad těmito ženami a hluboce nad hrůzami jakékoliv války... Zpět do Grygova. U nás si lze připomenout konec 2. světové války pomníkem v ulici U Parku. Zde byl v roce 1951 odhalen pomník „Padlým rudoarmějcům“, tehdy „Sad Rudé armády“. Důrazně musím připomenout, že při osvobození Československa padlo za 2. světové války okolo 140 000 vojáků Rudé armády.

Omlouvám se za obsažnost článku, ale nijak jinak, vzhledem k dostupným datům, nešel vyprodukovat stručnějším.

Zdraví Petr Bundil, kronikář.

Kilometrovníky, staničníky a patníky v Grygově

Na katastrálním území obce Grygova najdeme celou řadu kamenných pozůstatků minulosti. Asi nejviditelnější jsou kamenné kříže v obci i v jejím okolí, které měly náboženský význam a jsou většinou evidovány jako památky místního významu.

Tématem tohoto článku jsou ale staré kameny, které v minulosti sloužily k dopravním účelům a lemovaly silniční komunikace a železniční tratě. Inspirací pro tento text se stala malá expozice silničních kilometrovníků, patníků a železničních staničníků. Obyvatelé obce, ale i projíždějící návštěvníci či cykloturisté si ji mohou prohlédnout v ulici Valentova na volném zatravněném prostranství trojúhelníkového tvaru nedaleko odbočky do ulice U Parku za obecní informační nástěnkou. [obr. 1]

Uvedená ukázková expozice vznikla z iniciativy bývalého starosty obce Grygova pana Otakara Hlaváče v roce 2004 a zdobí tak naši obec již přes 20 let.

Bezprostředním impulzem k záchraně historických patníků a staničníků byla realizace dvou významných dopravních staveb, při kterých byly tyto staré kamenné prvky z důvodů změny legislativních norem i dopravní bezpečnosti odstraňovány a hrozila tak jejich nenávratná ztráta.

První stavbou byla komplexní oprava komunikace III. třídy č. 4353, ve Správě silnic Olomouckého kraje, procházející obcí, která byla zdevastována převozy kamenná těžkou dopravou na tehdy budovanou dálniční obchvat Olomouce. Stavbě předcházela i obcí investovaná akce vybudování nové kanalizace. Díky přihlídnutí k dokumentu Zásady k projektování komunikací v zastavěných částech obcí i inspirací ze zahraničí došlo ke zklidnění dopravy a esteticky modernímu řešení zúžením komunikace na šířku 6,5 m a vybudováním parkovacích zálivů, nových vjezdů a chodníků. Grygov za tyto provedené změny získal v roce 2004 prvenství v kategorii obcí v soutěži Zklidňování dopravy ve městech a obcích. Součástí konečné úpravy byly i úpravy veřejného prostranství podél komunikace, při kterých vznikla i ukázková expozice silničních patníků.

Druhou částečně souběžně probíhající významnou dopravní stavbou bylo budování III. tranzitního železničního koridoru, tedy modernizace katastru obce procházející

hlavní železniční tratě, určené především k příměstské, dálkové a tranzitní osobní i nákladní dopravě a dimenzované obvykle na rychlost 160 km/h. Na úsecích tratě č. 270 u Grygova probíhala stavba koridoru v letech 2004 až 2006. Staré kamenné staničníky byly nahrazovány cedulovými nebo betonovými. Jejich přemístěním tak mohla být výstava dopravních kamenů v ulici Valentova následně doplněna i o železniční staničníky.

Stálou výstavu tvoří celkem 10 kusů dopravních kamenů. Jaké druhy si můžeme prohlédnout? Nižší hranolové kameny s obloukovým zakončením mají vytesaná čísla 22, 24 [obr. 2], 26 a 30 orámovaná obdélníkem. Jsou to kamenné kilometrovníky, které byly používány jak na okresních, tak na státních silnicích po zavedení metrické míry v roce 1875. Jejich předchůdci bývaly milníky zvané podle délkové míry míle (1 míle=7,53 km). Za První republiky v roce 1933 byl zaveden jednotný systém silničních kilometrovníků. Před změnou levostranného provozu na pravostranný za Protektorátu byly tehdy ještě osazovány vlevo od silnic a na koso v úhlu 45°, aby byly číslice čitelné z obou směrů.

Užší a vyšší vystavené kameny hranolovitěho tvaru s nízkým jehlancovitým zakončením jsou tzv. staničníky. Staničník je podle definice nepřenosné návěstidlo, které návěstí kilometrickou polohu místa na železniční trati. Na dvou z nich můžeme číst vysekané nápisy 199 Kilom. nebo 202 Kilom. Staničníky bývaly původně natřeny bílou barvou a nápisy zvýrazněny černě. Železniční trať u Grygova byla dokončena v roce 1841 jako součást odbočné větve Přerov–Olomouc Severní dráhy císaře Ferdinanda. Uvedená kilometrická vzdálenost je počítána z místa počáteční stanice této dráhy, tedy z Vídně. [obr. 3]

Staničník s číslem 199 býval umístěn na travnaté ploše mezi výpravní budovou

železniční stanice a obytným domem pro železniční zaměstnance ještě před tím, než mezi oběma stavbami vyrostla nová budova technického zabezpečení Správy železnic. [obr. 4]

Hranoly bez čísel jsou zřejmě patníky, někdy zvané též odrazníky. Účelem patníků bylo zabránit tomu, aby koňské povozy nebo později motorová vozidla nesjely mimo hranu silnice. Patníky lemovaly silnice od dob panovnice Marie Terezie, která 17. března 1778 vydala tzv. Tereziánský patent, první ucelený silniční zákon na našem území. Kamenné patníky se pak používaly v průběhu 19. století až do první čtvrtiny 20. století a od konce 20. let 20. století pak byly postupně nahrazovány betonovými.

Posledním druhem patníků, které zmíníme, jsou zábradelní sloupky. Jsou to kamenné nebo betonové hranoly s kruhovými nebo čtvercovými protilehlými kapsami či průběžnými otvory v horní části, do kterých byly osazovány příčky dřevěných trámů nebo železných profilů. [obr. 5]

Takovéto sloupky z betonu bylo možno dlouho zhlédnout z obou stran silničního nadjezdu přes železniční trať u Království postaveného roku 1926. V posledním období byly již erozí částečně sesuté či vyvrácené. V souvislosti s úpravou svahů nájezdů na most byly v roce 2022 odstraněny. Jedenáct z nich našlo nové využití pro lemování krátkého úseku polní cesty, která vede kolmo od silnice na Blatec dolva za Minigolfem. Podle sdělení pana starosty Tomáše Kubáčka: „Pozemek p. č. 1812 v obecním vlastnictví vznikl při komplexní pozemkové úpravě. Pozemek má šířku 6 metrů a vznikl za účelem realizace protipovodňových hrázek. Patníky nahradily předchozí dřevěné kůly a mají zabránit rozorávání pozemku zemědělci.“ [obr. 6]

Radim Himmler

Veřejná prezentace územních studií přinesla podnětnou diskusi

Ve středu 19. března 2025 proběhlo v sále místní sokolovny veřejné představení dvou územních studií navazujících na platný územní plán obce. Jejich úkolem je navrhnout nejvhodnější uspořádání budoucí zástavby v území s ohledem na širší vazby a umístění v území obce a celkově na charakter stávající zástavby v obci s respektem k majetkoprávním vztahům v daném území.

Územní studie se týkají dvou lokalit, a to jižního kraje obce zahrnující území za zahradami rodinných domů v ulici Sadová směrem k ČOV (Územní studie X1) a dále severního okraje obce zahrnující území za zahradami rodinných domů v ulicích Šrámkova a Valentova mezi ulicemi Do Polí a Na Ůhorku (Územní studie X2).

Autor studií Ing. arch. Lukáš Grasse společně se starostou obce seznámili přítomné občany s důvodem a účelem vzniku obou studií a dále s návrhem uspořádání daných území, a to zejména s návrhem parcelace stavebních parcel, s trasováním komunikací a vymezením zeleně i veřejných prostranství. Po představení studií následovala velice podnětná diskuse a zástupci obce vznesené připomínky a podněty určitě vyhodnotí při dalších krocích vedoucích k naplnění plánů pro rozvoj obce.

Pro úplnost je třeba uvést, že územní studie není byrokratická překážka, ale plán, jak se můžeme jako obec rozvíjet rozumně, bezpečně a s respektem ke všem. Územní studii je nutno vnímat jako plán pro řešení daného území, který bude naplněn jen za předpokladu respektování majetkoprávních vztahů vstupujících do tohoto území.

Územní studie (dále jen „ÚS“) je důležitým podkladem pro rozvoj obce, aby se neodehrával živelně, ale promyšleně a v souladu se zájmy celé komunity obce. Ačkoliv ÚS není sama o sobě závazná, může se stát podkladem pro vydání povolení záměru v území. Není připravována pro jednoho konkrétního vlastníka nebo investora – i když může vzniknout na jeho podnět – ale

vždy by měla hledat rovnováhu mezi soukromými záměry a veřejným zájmem.

ÚS řeší například:

- jak se nové domy napojí na stávající komunikace,
- kde budou chodníky, stromy nebo veřejná zeleň,
- jak se bude řešit odvodnění a technická infrastruktura,
- aby nové stavby nerušily charakter obce, ale vhodně na něj navazovaly.

Cílem je, aby výsledné řešení bylo funkční, bezpečné, estetické a dlouhodobě udržitelné. Územní studie má tedy sloužit nejen jednotlivcům, ale všem obyvatelům obce – současným i budoucím.

Obě ÚS jsou k nahlédnutí na webových stránkách Statutárního města Olomouc v záložce Přehled platné územně plánovací dokumentace a evidovaných územních studií v ORP Olomouc (<https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/orp-olomouc/prehled-platne-upd-orp-olomouc>) nebo v listinné podobě na Obecním úřadě v Grygově (po předchozí domluvě). Děkujeme všem, kteří se veřejné prezentace zúčastnili a aktivně se tak zapojili do plánování budoucnosti naší obce.

Miroslav Říha a Ludmila Mutinová

V Grygově a okolí se uklízelo

V březnu se probouzí příroda ze zimního spánku, sluníčko prohřívá půdu i ovzduší a láká lidi ven. Příroda se začíná hemžit turisty, cyklisty, rodiči s dětmi a všichni se kochají pohledem na první jarní kvítí, na pučící stromy a keře, na zájce honící se po poli, na srnce pyšníci se svými rostoucími parůžky v sametovém lýci a poslechem jarního ptačího zpěvu. Nejde však přehlédnout, kolik odpadků se přes zimu nashromáždilo kolem cest. Něco už stihli uklidit pracovníci obecního úřadu, něco čeká na dobrovolníky.

UKLIÐME ČESKO
Tuto celorepublikovou akci
zná už snad každý

I my se snažíme využít toho, že v rámci celostátního úklidu jsou organizace i jednotlivci ochotní více spolupracovat, podílet se na úklidu a zajistit odvoz a likvidaci nasbíraného odpadu. Letos jsme podnikli v rámci této akce dvě dílčí; jednu tradiční se Základní školou v Grygově a druhou s myslivci.

Pátek 28. března 2025, slunečno, mírný větřík

Ze základní školy se různými směry vydaly děti prvního, druhého, třetího a pátého ročníku. Samozřejmě i s jejich pedagogickým a nepedagogickým doprovodem. Skupinky vyčistily cesty, příkopy a také přilehlé plochy. Nejbohatší naleziště bylo na trase třetí třídy, která směřovala ke Království, přes nadjezd nad železniční trať a přes Podlesí zpět ke škole. Druhé velké naleziště bylo skryto na nenápadné ploše poblíž trati a třetím velkým nalezištěm byla ozeleněná plocha u silnice nad Grygovem, kde s odpady bojovali žáci třídy páté. Pobavil je nález plastových židlí, obrovské zrezavělé naběračky a džín neidentifikovatelné značky a barvy. Ani prvňáčci a druháčci se však nevrátili s prázdnou. Celkem děti nasbíraly 13 pytlů odpadu, který velmi rychle odvezli pracovníci obecního úřadu tam, kam patří.

Kromě sběru odpadků se děti věnovaly i monitoringu věcí, které se jim nelíbily. Jedna z dívek na trase, kterou její třída uklízela, napočítala 50 psích exkrementů. To je na úsek dlouhý cca 2500 metrů poměrně vysoké číslo, nemyslíte, majitelé psích mazlíčků?

Sobota 29. března 2025, mírně zataženo
Sešla se parta 8 myslivců z Grygova a Vsis-ka. Ochotně se připojil i kolega myslivec z mysliveckého spolku Charvátý a obětavý kamarád – spoluobčan Grygova; nechyběly ani děti a partnerky. Celkem 11 dospě-

lých a 3 děti. Úkol byl vytyčen nesnadný a nepříliš vábivý. Odstranit z vodních toků, jejich břehů a z příkop severozápadně od Grygova pokud možno vše, co do přírody nepatří. Vyzbrojeni elánem, rukavicemi, hráběmi a háky všichni vyrazili na určená místa. Po třech hodinách lopotení, prodírání se trnitými keři, lovení ve smrdutých nánosech bahna, neustálého údivu nad lidskou blbostí a ignorancí, pohodlností a bezohledností se nakonec všichni sešli u úctyhodné hromady „pokladů“:

20 pneumatik, 23 pytlů se směsným odpadem, na dvě stovky zářivkových trubec, nárazník od auta, disky z kol vozidel, opěrky hlavy z vozidel a další všelijaké autodíly, kanystry, tyčka zabetonovaná ve dvacetilitrovém kbelíku, kufr, batoh, sportovní obuv, láhve, lahvičky, ampulky skleněné či plastové, plné či prázdné, pytle igelitové či tkané, lečo sterilizované, sklenka plná měděných odštipků, hadice, hadičky, kabely, bužírky, trubky a potrubí železné či plastové, koberce všemožných barev, vzorků a velikostí, od koberečků z auta až po celé koberce z pokojů, polystyren ve všech podobách (zateplení, misky, drť.....), vysavač značky již nečitelné, počítáčková klávesnice, plastová vanička, obrovský pytel plný oblečení zimního i jarního.

Jeden z velkých nálezů hozený přímo do-
prostřed vody byl takového charakteru,
který se nehodí blíže popsat na bílý papír,

dokonce ani na papír hnědý či černý
Některé poklady se nepodařilo prostou lidskou silou vyprostit, protože nánosy času už se pokusily ten hnus skrýt samy.
Je jen těžko uvěřitelné, že ve vodě, která protéká koryty kolem všech těchto věcí, žijí živí tvorové jako třeba nutrie.
Prosíme všechny, buďte ohleduplní! Buďte rozumní a věci dávejte tam, kam patří! Neničte přírodu, nebudte k ní zlí, ať se stejně nezachová ona k vám! Všichni se přece chceme těšit kvetoucími orseji a blatouchy, nechceme se místo nich kochat pohledem na sjetý vzorek pneumatiky z roku 1996.
Děkujeme všem, kteří se zúčastnili! Velice si vážíme jejich obětavé a nezištné pomoci!

Za myslivce Hana a Pavel Špásovi

Čápi se vrátili – vítání poslové jara na našem komíně

S příchodem prvních teplejších dnů se do Grygova opět vrátili dobře známí a všemi oblíbení návštěvníci – čápi pár, který si i letos vybral svůj domov na starém komíně, budoucího komunitního centra. Jejich přílet není jen důkazem toho, že zima je definitivně pryč, ale také připomínkou toho, jak silné pouto mají tito ptáci ke svému hnízdišti.

Každý rok sledujeme s radostí jejich návrat z daleké Afriky, který měří tisíce kilometrů, aby opět v klidu mohli vychovat další generaci čápátek přímo u nás doma. Většinu trasy během migrace kloužou na teplých vzdušných proudech (termikách). Mávají křídly jen minimálně, čímž šetří energii. Vyhýbají se Středozevnímu moři – místo přeletu využívají „letecké koridory“ přes Tu-

recko nebo Gibraltar, kde využívají stoupavé proudy. Jejich majestátní siluety na pozadí jarní oblohy a klapání zobáků z hnízda jsou pro naši obec symbolem života, stálosti a přirozeného koloběhu přírody.

Hnízdo s výhledem – čápí rodina uprostřed vesnice

Hnízdo na komíně u bývalé vývažovny, které čápi rok co rok obývají, není jen obyčejným shlukem větví. Za ta léta se z něj stal opravdový symbol naší obce – pevné, vyvýšené místo s výhledem na okolní pole, louky a zahrady, odkud mohou sledovat dění pod sebou stejně jako my sledujeme jejich život.

Samce jsme zahlédli jako prvního – přiletěl koncem měsíce března, tradičně s předstihem, aby hnízdo opravil a připravil na přílet samice. Brzy se k němu připojila i jeho partnerka a zanedlouho se ozvalo známé klapání zobáků, kterým si čápi dávají najevo radost ze shledání. Tento zvuk se nese nad domy jako jedinečný, jarní pozdrav.

Z každodenního života čápů

Po příletu se čápi pouští do práce – samice brzy snese 3 až 5 vajec, které oba rodiče střídavě zahřívají. Po zhruba 33 dnech se líhnou mláďata, která pak rodiče krmí neúnavně po dobu několika týdnů.

Není neobvyklé zahlédnout čápa kráčejičího po louce, jak trpělivě vyhlíží kořist – drobné savce, žáby, hady, nebo hmyz. Někdy číhají poblíž traktorů na čerstvě rozoraném poli, kde se to hemží lahůdkami.

Čáp jako posel přírody i štěstí

Kromě toho, že čápi hrají důležitou roli v přírodě, jsou také součástí lidových tradic a pověr. Věří se, že čápí hnízdo na domě přináší štěstí a ochranu – a v našem případě určitě i hrdost a radost z každoročního návratu těchto elegantních ptáků. Určitě znáte legendu, že čáp nosí děti – ta má původ ve starých germánských mýtech a byla později zpopularizovaná pohádkami (třeba Hanse Christiana Andersena).

Sledujte s námi jejich příběh

Rádi bychom vyzvali všechny obyvatele – malé i velké – aby měli oči na stopkách. Možná zahlédnete rodiče v letu s větví v zobáku, nebo za pár týdnů poprvé vykukne nad okraj hnízda bílé čápí mládě. Budeme jejich příběh sledovat i nadále a o zajímavosti se s vámi podělíme.

A kdo ví – třeba právě letos zůstane některé z mláďat věrné rodné hrouďe a jednou se na náš komín vrátí jako dospělý čáp.

- mř -

Foto: Jana Seidlová

Kulturní spolek informuje....

Milí sousedé z Grygova, dne 1.3. proběhl v Grygově už druhý ročník masopustního průvodu „Vodění medvěda“. Akce se náramně povedla... Počasí nám přálo, účast masek byla hojná a zastávek u domů bylo více, jak minulý rok. Každý, kdo nám otevřel, si zatancoval s medvědem, farářem, cikánkou nebo kuřetem. Celá akce byla plná veselí a radosti. K tanci a do kroku nám hrála opět Věrovanka. V odpoledních hodinách jsme před kapličkou pochovali naši basu. A tím jsme společně uzavřeli novoroční veselí a začal 40-ti denní půst před Velikonocemi. Na našem Facebooku@kulturnispoleksousedizgrygova můžete shlédnout video, jak se nám podařilo basu pochovat. Jsou zde i fotky z masopustního průvodu.

Na Velikonoční období chystáme tradiční obchůzku klapačů. Sraz je u Kaple Sv. Jana Nepomuckého v těchto časech:

- na Zelený čtvrtek, tj. 17.4. v 18:00
- na Velký pátek, tj. 18.4. v 6:00, ve 12:00, v 15:00 a v 18:00
- na Bílou sobotu, tj. 19.4. v 6:00 a ve 12:00

Zveme všechny malé i velké děti, rodiče i prarodiče.... Pokud doma nenajdete nějaký klapač, řehačku nebo hrkátko, můžete Vám klapač zapůjčit.

Proč se chodí klapat?

Klapači vyrážejí poprvé na Zelený čtvrtek večer, kdy utichnou zvony – říká se, že zvony odletěly do Říma, což odkazuje na Ježíšovo uvěznění. Na Velký pátek pak klapači řehačkami oznamují ráno, poledne a klekání. Na obchůzku jdou i v patnáct hodin, kdy si připomínáme Ježíšovo ukřižování. Naposledy pak vesnici obejdou na Bílou sobotu, což odkazuje na Ježíšovo vzkříšení.

Klapání má nahradit zvonění kostelních zvonů. Zvonění je radostná událost, proto jsou zvony v tuto dobu utichlé. Zatímco klapačky připomínají zvuk kladiva, přibíjejícího Krista na kříž, řehačky nebo hrkačky mají evokovat „řehťání světa kolem“ – zvuk – jak se kolemjdoucí posmívali Kristovi na Křížové cestě. Celou dobu se klapá v rytmu: raz-dva-razdvatři – Um-řel Kristus Pán.

V sobotu můžete dětem na jejich obchůzce přispět do kasičky. Děti si pak peníze mezi sebou rozdělí.

Pracujeme i na programu akce Grygovské hode „Za Kaplů“, které proběhnou o víkend 17.5. a 18.5. O programu Vás budeme dopředu informovat.

Lukáš Kuchařík, předseda spolku
Kulturní spolek Sousedí z Grygova, z.s.

Včely tu byly dřív než lidé. V Grygově se o ně stará 11 včelařů

Včela patří k pradávným obyvatelům naší zeměkoule a žila tu mnohem dříve než člověk, přičemž včelaření patří mezi nejstarší lidské činnosti, s počátky sahajícími až do dob prehistorických. Důkazy o sběru medu lidmi lze nalézt na skalních malbách starých přibližně 12 000 let, například v Pavoučí jeskyni ve Španělsku.

aby mohli lépe hájit svá práva, často zaručovaná různými patenty a právy na statcích panských nebo královských i patenty za panování Marie Terezie, kdy rok 1775 byl významným milníkem pro včelařství v českých zemích, kdy císařovna Marie Terezie vydala patent podporující chov včel. Tento patent osvobozoval včelaře od

váním. Byla rozbita střecha a vytlučena okna, potrhán plot a silně poškozena studna. Ihned pak byla spolková činnost obnovena a byly konány dvě předsednictva a dvě mimořádné valné hromady. Spolku připadl těžký úkol provést soupis německého včelařského majetku ve spolupráci s MNV. Tím bylo zachráněno mnoho hodnot, které by jinak byly ztraceny. Po ocenění byl pak tento majetek rozprodán českým včelařům ve prospěch Fondu národní obnovy.

Aktuálně v katastru Grygova včelaři kolem 11 včelařů. V posledních letech chov včel velmi sťažuje boj s *Varroa destructor* – neboli kleštíkem včelím. Pokud se varroáza nekontroluje či nedostatečně se s ní bojuje, může velmi rychle oslabit i zahubit celé včelstvo. Oslabené včely jsou náchylnější k dalším nemocem (např. vir deformovaných křídel). Proto je důležité se o včely dobře starat a sledovat jejich stav a potřeby. Včely hrají klíčovou roli v ekosystému především jako opylovači. Díky jejich schopnosti opylovat široké spektrum rostlin přispívají k biodiverzitě a zajišťují produkci mnoha plodin. Kromě toho poskytují cenné produkty, jako je med, vosk, propolis či mateří kašička, které mají široké využití v potravinářství, kosmetice i medicíně. Včelaření je tedy nejen užitečné, ale také výjimečně krásné a fascinující řemeslo, které spojuje přírodu, vědu i tradiční znalosti.

Včelařství v Grygově a jeho okolí tak nejen pokračuje v bohaté historické tradici, ale také přispívá k ekologické stabilitě a rozvoji regionu. Zvažovali jste i vy, že se mezi včelaře zařadíte? Pokud nevíte, jak na to, nebo máte nějaké otázky, můžete mě kontaktovat: Miroslav Říha, 776 878 688.

Věděli jste, že včelařské úly najdete třeba také v zahradách zámku Čechy pod Kosířem? O včely se tam stará bývalý hejtman Josef Suchánek, sám nadšený včelař.

- mř -

Včela s pylovými rousky na nožkách

V pověsti o příchodu Čechů na Říp nazval praotec Čech naši zemi „medem oplývající“ a první zmínky o včelařství v České republice se objevují již v 10. a 11. století, často v klášterních dokumentech. V té době byl český med vyhlášený a v Praze se konaly medové trhy, kde byl směňován za zahraniční sůl v poměru 1:1. Pokud se poohlédneme do Olomouce, Stará listina bývalého kláštera Na Hradisku u Olomouce z r. 1078 se již zmiňuje o včelách a včelaření. První včelaři se brzy začaly sdružovat podle řemeslníků do medařských cechů,

daní a poplatků spojených s výrobou medu a vosku, což vedlo k rozvoji včelařských škol a spolků.

Roj

Včelařský spolek v Olomouci byl založen v roce 1902, kdy byl zvolen předseda Rajmund Orel. Mnozí členové byli i z obcí v okrese Šternberk, proto byl zvolen název Včelařský spolek Olomoucko-Šternberský. Včelařské spolky měly své včelíny, ovšem roku 1934 musel být spolkový včelín na Svatém Kopečku zrušen, jelikož o poutních dnech na krámcích se sladkostmi, byly hromadně včely ničeny. Byl tedy zakoupen nový pozemek o velikosti asi 6 měříc, pro nový spolkový, dřevěný včelín u lesa Království za Grygovem. Na spolkovém včelíně v Grygově, se mimo jiné často konaly výroční schůze i přednášky pro členy spolku. Roku 1945 se fronta blížila Olomouci, a proto spolková činnost ustala. V květnu byla osvobozena Olomouc Rudou armádou, s níž bojovaly i naše čs. jednotky. Spolkový včelín v Grygově a hájenka vedle stojící byly velmi poškozeny bombardo-

Plástev

Včela na květu jabloně

Přestupové okénko v týmu SK GRYGOV

Zdravím všechny fotbalové příznivce.

Přestupové okno je kritickým obdobím ve fotbale, které formuje týmy pro nadcházející sezóny. Přestupy hráčů

můžou být stejně fascinující jako samotné zápasy, neboť odrážejí nejen ambice klubů, ale také se mění profily hráčů.

I v našem klubu došlo ke změnám a musím konstatovat, že mě rozhodnutí kluků docela mrzí, i když na druhou stranu chápu jejich priority. Pro jarní část sezóny se rozhodli klub změnit Radek Vytásek a Lukáš Dobrozemský, kteří přestoupili do klubu TJ Tršice. Naopak v našich barvách se objeví Marek Mutina – přestup z Velkého Týnce, Oskar Blaťák – přestup ze Štěpánova a Luboš Horka – přestup z Dubu nad Moravou.

- mn -

Kamerun jede!

Našemu týmu se podařilo vyhrát 2. ligu malého fotbalu a díky tomu se naši fanoušci už v tomto roce můžou těšit na 1. ligu. Všem fanouškům děkujeme za přízeň a podporu a budeme rádi, když opět dorazí v hojném počtu a podpoří náš tým. Na domácí zápasy, které se budou hrát za sokolovnou, bude připraveno občerstvení. Všechny domácí zápasy se budou hrát v pátek v 19:30. Sportu zdar a fotbalu zvláště!

Suša

Foto: Jan Teimer

Malý fotbal Olomouc rozlosování 1. liga Kamerun Grygov

1. kolo 2. 4. 2025 20:00 hřiště Slavonín
SK Véska - Kamerun

2. kolo 11. 04. 2025 19:30 hřiště Grygov
Kamerun - Kovo Dřevo

3. kolo 17. 04. 2025 20:00 hřiště Slavonín
FC Hroší stavby - Kamerun

4. kolo 25. 04. 2025 19:30 hřiště Grygov
Kamerun - Galatasaray

5. kolo 29. 04. 2025 20:00 hřiště Slavonín
RK Kafki - Kamerun

6. kolo 9. 5. 2025 19:30 hřiště Grygov
Kamerun - Citadela

7. kolo 14. 5. 2025 19:00 hřiště Slavonín
FC Chelsea Olomouc - Kamerun

8. kolo 22. 5. 2025 18:00 hřiště Slavonín
FC Skunk - Kamerun

9. kolo 30. 5. 2025 19:30 hřiště Grygov
Kamerun - FK Bohuslavice A

10. kolo 5. 6. 2025 19:00 hřiště Slavonín
Raptors team - Kamerun

11. kolo 13. 6. 2025 19:30 hřiště Grygov
Kamerun - Arx Olomouc

Rozpis domácích zápasů

29. 3. 2025	15:00	SK Grygov - TJ Blatec
12. 4. 2025	15:30	SK Grygov - Sokol Velký Újezd
26. 4. 2025	16:00	SK Grygov - Sokol Drahanovice
17. 5. 2025	17:00	SK Grygov - SK Červenka
31. 5. 2025	17:00	SK Grygov - FC Hněvotín
14. 6. 2025	17:00	SK Grygov - Sokol Dlouhá Loučka
21. 6. 2025	17:30	SK Grygov - TJ Štěpánov

Těšíme se na vaši podporu

Foto: Jan Teimer